

4 מרץ 2020

לכבוד
עו"ד שי פרץ
יועץ משפטי לרשות הטבע והגנים
בפקס: 02-5006215

לכבוד
עו"ד אביחי מנדלבלית
היועץ המשפטי לממשלה
בפקס: 02-6467001

שלום רב,

הנדון: מדיניות רשות הטבע והגנים באשר לצמחי הזעתר, העכוב והמרמאיה

סימוכין: מכתבנו מיום 14.1.2020

בהמשך למכתבנו שבסימוכין, הרינו לפנות אליכם שוב בבקשה להימנע מפעולות אכיפה באופן מידי ולהבהיר את מדיניות הרשות בנושא שבנדון.

1. בחודש אוגוסט 2019, ובהמשך לפנינו הקודמות בנושא, התפרסם בכלי התקשורת כי רשות הטבע והגנים תתיר קטיף של צמחי הזעתר, העכוב והמרמאיה החל מהשנה הנוכחית.
2. במסגרת זו, הצהיר מנכ"ל רשות הטבע והגנים, מר שאול גולדשטיין, כי לאחר שהרשות בדקה ומצאה שלא נשקף סיכון לצמח העכוב, הוחלט כי "בשנתיים הקרובות אנחנו נעשה היתר מלא" (מתוך כתבה ששודרה בערוץ כאן 11, וזמינה בקישור הבא: <https://youtu.be/wyxGG3NOa-s>). עוד הוצהר כי תותר קטיפה "לשימוש עצמי" באשר לצמחי הזעתר והמרמאיה.
3. בהזדמנות אחרת, הצהיר מנכ"ל רשות הטבע והגנים שוב כי "התברר שהעכובית או העכוב נמצא בהרבה מקומות. הוא בשפע ואין לנו בעיה של קטיף כל זמן שזאת לא עקירה מהשורש". (מתוך כתבה ששודרה בערוץ החדשות 13, וזמינה בקישור הבא: https://13news.co.il/item/news/domestic/environment/herbs_picking_nature-324250/).
4. בחודש אוקטובר, התפרסמה כתבה באתר גלובס, הנסמכת על ראיונות עם בכירים ברשות הטבע והגנים, ולפיה הרשות תתיר קטיף של צמח העכוב בכמות של 5 ק"ג בתוך שטחי שמורות טבע וכן בכמות של עד 50 ק"ג בשטחים פתוחים. באשר לזעתר, פורסם כי הרשות תתיר קטיפה של עד 200 גרם בתוך שטחי שמורות טבע וכן בכמות של עד 1.5 ק"ג בשטחים פתוחים. המידע המובא בכתבה זו באשר לכמויות הקטיף המותרות, ואשר מעוצב ויזואלית באופן ברור ונגיש, זכה לתפוצה רחבה בקרב הציבור הערבי (הכתבה זמינה באתר גלובס, בקישור הבא: <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001303934>).

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090 ס.ב. 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090 ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

5. באופן דומה, ממסמך "מדיניות אכיפה בנושא: קטיף צמחי בר (צמחי תבלין/מאכל)" שפורסם באתר רשות הטבע והגנים, עולה כי ניתן היתר כללי למשך שנתיים לקטיף עכוב עד 50 ק"ג בשטח פתוח וכן כי מדיניות הרשות היא "סדר עדיפות לאי אכיפה" באשר לקטיף זעתר או מראמיה, ללא שורשים, בשטח פתוח ובכמות של עד 1.5 ק"ג (מסמך המדיניות זמין באתר האינטרנט של הרשות בכתובת הבאה: <https://www.parks.org.il/wp-content/uploads/2019/09/tavlin.pdf>).
6. ואולם, לפי מסמך אחר מטעם רשות הטבע והגנים, ניתן היתר כללי לקטיף עכובית הגלגל, לרבות בשטחים הכבושים ולמעט בשטח שמורת טבע, וזאת "עד משקל של 5 ק"ג לאדם ליום" (מסמך זמין באתר הרשות בכתובת הבאה: <https://static.parks.org.il/wp-content/uploads/2019/09/גלגל.pdf>).
7. חרף פנייתנו שבסימוכין, הרשות לא טרחה להבהיר את מדיניות האכיפה המונהגת. לאחרונה, התקבלו במשרדנו פניות שונות וכן דווח בתקשורת על אירועי אכיפה, לרבות בכמויות הקטנות מ-50 ק"ג של עכוב. לאור אי ההתאמות במסמכי הרשות ובפרסומים לתקשורת הנסמכים על מידע מאת הרשות, **הנכם מתבקשים להימנע מכל אכיפה בעניין צמחי העכוב, הזעתר והמראמיה באופן מידי ולבטל כל סנקציה שהוטלה בעקבות פעולות אכיפה כאמור.** ככל שבכוונת הרשות להנהיג מדיניות המחמירה מהעמדה שפורסמה לראשונה ולפיה יינתן היתר מלא לקטיף בשנתיים הקרובות, נבקשם להבהיר באופן חד משמעי מהי מדיניות זו; מהם הנימוקים לאימוץ מגבלות מחמירות בניגוד להצהרות; ומהו מועד כניסתה לתוקף.
8. בנוסף, כאמור במכתבנו שבסימוכין, נבקשם למסור לעיוננו ללא דיחוי העתק ממסמכי המדיניות הרלוונטיים, לרבות מסמכי רקע עדכניים ששימשו בסיס לקביעתה של מדיניות זו. כמו כן, נבקשם למסור לעיוננו מידע באשר למספר פעולות האכיפה שנעשו החל מיום 1.8.2019 בנושא ומהן הסנקציות שהוטלו בגינן. **יובהר, כי יש לראות בבקשתנו זו כבקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998.** בקשה זו פטורה מאגרה על פי תקנות חוק חופש המידע (אגרות), תשנ"ט-1999 (מצ"ב אישור ניהול תקין לשנת 2020).
9. זאת ועוד, היועץ המשפטי לממשלה מתבקש כאמור לעכב על פי סמכותו את כל ההליכים התלויים ועומדים בנושא זה ולהורות על ביטול הקנסות ו/או האזהרות שניתנו בחודשים האחרונים, ועד לפרסום מדיניות ברורה.

בכבוד רב,
רביע אגבריה, עו"ד

העתק:

ח"כ זאב אלקין, השר להגנת הסביבה, בפקס: 02-6535958
הממונה על חוק חופש המידע ברשות הטבע והגנים, באמצעות אתר האינטרנט